

La frase del dia

“Demostrem que seguim dempeus, que volem acabar la feina i guanyar, i lluitar contra la repressió”

Marta Rovira, SECRETÀRIA GENERAL D'ERC

Tribuna

Josep Maria Solé i Sabaté. Catedràtic d'història contemporània a la UAB

Anaïs Nin, per exemple

Anaïs Nin (1903-1977) és un exemple del feble coneixement general que tenim de persones amb una trajectòria única que per la seva ascendència catalana hauríem de conèixer. Ho és per l'immens mèrit literari de les seves novel·les, assaigs, diaris, cartes o ficció, també per la mestria de fer un joc en l'escriure entre mentir sobre el que era cert i afirmar veritats que eren mentides. Va ser una de les primeres dones que de manera totalment lliure tractà l'erotisme i la pornografia per damunt de l'escàndol de tants aspectes de la seva vida privada, fins i tot de la més íntima. És una autora de caràcter universal.

FILLA DEL PIANISTA CUBANOCATALÀ Joaquim Nin, que va abandonar la família i per qui Anaïs tenia fascinació —explica una relació incestuosa tot dient “No el sento com si ell fos mon pare”—, era germana del compositor Joaquim Nin i Culmell. Anaïs Nin va ser una dona lliure.

ELS SEUS AMICS FOREN I SÓN FARS LITERARIS i culturals: Henry Miller, Artaud, Edmund Wilson, Gore Vidal, James Agee o Lawrence Durrell. L'obra d'Anaïs ha deixat una petja inesborrable en la literatura, en el pensament i en la vida particular de moltes dones i homes. Font d'inspiració filmica, va ser una escriptora i dona força avançada al seu temps.

EL MÓN CULTURAL I DEL PENSAMENT NORD-AMERICÀ va saber valorar tot el que tenien de valor la seva obra i les seves idees; així, l'any 1973 el Philadelphia College of Art li atorgà el doctorat *honoris causa*.

L'ESCRITORA MARIA VILANOVA en la seva darrera obra ha escrit *Anaïs sota les voltes* a redós d'uns personatges que a Menorca sentiren fascinació sobre

Anaïs Nin, una novel·la que sedueix. Sòlida i respectuosa amb la variant menorquina del català.

NO TOTA L'OBRA D'ANAÏS NIN ha estat traduïda al català, malgrat ser enaltida, a més a més de la seva obra literària, com a precursora absoluta del món lliure de la sexualitat femenina, del respecte més absolut a tota forma de relació íntima.

LA REFLEXIÓ ÉS ÒBIVA, no podem oblidar una personalitat tan excelsa. Ha de ser punt de referència, i així podríem citar innombrables exemples més, de tots els àmbits i disciplines: trobaríem tota una allau de persones d'abast universal d'ascendència catalana. Cal aprofundir-hi per una obligada reparació cultural, no pas per un xovinisme ridícul, això és propi d'enzes i de cultures oficials o estatals amb cultura feble, com ara l'espanyola oficial, que persegueix dia rere dia la recuperació plena de la nostra llengua i cultura.

“No podem oblidar una personalitat tan excelsa. Ha de ser punt de referència”

HO HEM DE FER PER UN DESGREUGE d'anys i panys de persecució lingüística, per plantar cara a la voluntat d'un intent continu de genocidi cultural. Fos de manera sanguinària, sota la dictadura franquista, o intentant el mateix de manera més subtil, amb el PSOE, o més rude, amb el PP. Només cal mirar les lleis que ens imposen ara mateix i l'escassa capacitat de defensar en ferm la plena normalitat en el nostre àmbit lingüístic; allà on Josep Pla, gens sospitós, deia que era el seu país, on li responien “bon dia” al seu “bon dia”.

ENS CAL UNA POLÍTICA MOLT MÉS DECIDIDA, amena i sòlida de programació cultural, que arribi a tot arreu: a universitats, escoles i instituts, escoles d'adults i, és clar, a TV3 i tots els mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. Però també als mitjans que reben subvencions del govern, siguin municipals o privades; de l'Església, o d'on sigui. Mitjans vol dir premsa, ràdio i televisió. També ajuts a les editorials, sigui en forma d'ajuts a l'edició o als audiollibres, o als CD. A tots els mitjans.

LA CULTURA ÉS UNIVERSAL, ha estat el refugi del país moltes i moltes vegades, per això tots els atacs genocides que hem sofert, i que sofrim. No els cau la cara de vergonya, als dits constitucionalistes, aquells que no s'immuten quan uns cossos policials armats colpegen, violen i empresonen el poble català o els seus dirigents pel “delicte” de voler votar.

UNIVERSALISTES, SÍ, PERÒ DE DEBÒ, amb una guanyada autoestima a còpia de resistència, fent de la cultura l'eina que ajudi a despertar consciències adormides, enganyades i també, ai!, comprades a canvi de càrrecs polítics o de trenta monedes. Dura consideració? No, lliure, seguint l'exemple d'Anaïs Nin.

De set en set

Jaume Oliveras

Derrotes

Vinc de fer un circuit pel Rosselló. De retorn a casa, dues parades entranyables: el petit Cementiri dels Espanyols, a Argelers, i el Memorial Walter

Benjamin, a Portbou. Dues imatges lligades a la tràgica crònica dels despropòsits. Un parell de dies abans havia visitat el Camp d'Internament de Ribesaltes, l'immens no res on s'apilaren catalans, republicans espanyols, jueus i gitanos. El record de moltes derrotes.

Quan Hannah Arendt visità la tomba de Benjamin declarà que mai no havia vist un cementiri tan bell, vora el mar i penjat davant l'abisme, i a la vegada capaç d'acollir la dissort. Poc més al nord, separats per una forçada frontera, les platges que foren convertides en camps de refugiats, quan fugien de l'escamesa franquista. I, encara, el traç de la persecució de jueus i gitanos a la Segona Guerra. L'espai recentment arranjat a Ribesaltes mostra el més fosc de la crònica.

Aquests dies es fa a Perpinyà el 31è Festival Internacional de Fotoperiodisme i es poden observar diverses mostres que contrasten la situació de meitat del segle passat amb el moment actual de la migració mediterrània. Drames amb la seva pròpia dinàmica, però que no tenen gaire de diferent. Fotos del passat són ben actuals i darrere el filat les dones i homes són intercanviables, tot i que en molts casos es constata el diferent color de la pell.

Algú em recorda que una ministra en funcions els darrers dies ha dit que Espanya col·laborà fermament en la derrota del nazisme. Quina bestiesa o, potser, quina incultura. L'èxode republicà i la convivència amb el nazisme deixà l'evidència d'on se situava el govern espanyol. Les imatges no enganyen. És ben trist que encara avui Espanya s'alinei al cantó de les fotos esgrogueïdes de la història.

Sísif

Jordi Soler

